

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000197

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-03-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біловус Леся Іванівна

2. Bilovus Lesia I.

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-03-2019

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Тернопільський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, 11, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.04

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, 11, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. «Українськомовна періодика української діаспори США у збереженні національної ідентичності (1991-2017 рр.)»
2. "Ukrainian-language periodicals of the Ukrainian Diaspora in the USA in the national identity preservation (1991-2017)"

Реферат:

1. Українськомовна періодика має вагомe значення, оскільки є одним із засобів консолідації української діаспори США, служить згуртуванню її довкола ідей, котрі вона проповідує, передусім, коли йдеться про збереження національної ідентичності. Періодичні видання у діаспорі є вагомим комунікативним засобом, через який відбувається інформаційний обмін, формуються соціальні настрої, моральні норми, розвивається суспільна свідомість. Актуалізація досвіду щодо збереження своєї національної ідентичності українською діаспорою в полікультурному та іншомовному середовищі США, презентованого через її українськомовну періодику, є важливим та корисним для тих регіонів України, де самоідентифікація продовжує залишатися

вразливою як до глобалізаційних процесів, так і до впливу однієї домінуючої культури. Актуальність дослідження полягає також у корисності для економічного та суспільно-політичного життя України інформації з періодичних видань, що демонструє давні національні традиції підприємництва, кредитування, формування моделі громадянського суспільства, що відображається у діяльності української діаспори. Українськомовні часописи США є вагомими популяризаторами позитивного іміджу незалежної України, інтеграції української культури до світового культурного простору. Актуальним є спрямування державної політики на розроблення механізмів дієвого співробітництва із діаспорою як представника своєї батьківщини, підтримки її національних, культурних та мовних потреб. Мета дисертаційної роботи – на основі всебічного аналізу публіцистичних матеріалів, узагальнення здобутків історіографії та даних евристичного пошуку всебічно охарактеризувати і висвітлити роль українськомовної періодики діаспори США у збереженні нею національної ідентичності (1991–2017 рр.). Об'єктом дослідження є українська діаспора США в окреслений період. Предметом дослідження є роль українськомовної періодики української діаспори у США у збереженні національної ідентичності (1991–2017 рр.). Розглянуто теоретичні та методологічні засади вивчення українськомовної періодики української діаспори США, уточнено термінологічний інструментарій. Автор виходила з принципу історичного антропологізму, системності, історизму, науковості, всебічності, наступності, що дало можливість здійснити детальний аналіз розвитку українськомовної періодики США у контексті загальнонаукових розвідок щодо історії української діаспори, національного самовизначення загалом та питань збереження національної ідентичності українцями за кордоном, функціонування українськомовної періодики в середовищі української діаспори. Застосовано також комплекс загальнонаукових (аналізу та синтезу, дедукції та індукції, узагальнення, логічний, структурно-функціональний, інформаційний, соціокультурний), історичних (проблемно-хронологічний, ретроспективний і перспективний, синхронний і діахронний, генетичний, компаративний, інституційний, історико-порівняльний, історико-типологічний), міждисциплінарних та спеціально-наукових (метод контент-аналізу, математичної обробки матеріалів, статистичний, метод експертних оцінок) методів дослідження. При аналізі українськомовної періодики США використовувався селективний підхід. Він застосовувався, передусім, до тих видань, що зосереджувалися на загальних проблемах української громади у США, зберігаючи її національну ідентичність відповідним ідейно-змістовим наповненням, незалежно від політичного спрямування, а також до періодики окремих громадських організацій. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання науковцями теоретичних висновків і конкретно-фактичного матеріалу для розробки посібників, укладення тематичних довідників, словників, енциклопедій, інших навчально-методичних матеріалів, які сприятимуть підвищенню ефективності навчання, а також науково-дослідницької та просвітницько-пропагандистської діяльності на тематику функціонування українськомовної періодики української діаспори США у збереженні національної ідентичності упродовж 1991–1917 рр. Наукові положення та узагальнення також будуть корисними під час організації сучасного медіа-простору в незалежній Україні, для трансформації деформованої тоталітарним минулим української ментальності, подолання комплексу меншовартості.

2. Ukrainian-language periodicals are of great importance because they are the means of consolidation of Ukrainian Diaspora in the USA and serve to unite it around the ideas that it preaches, above all, when it comes to the national identity preservation. Periodicals in the Diaspora are a significant communicative means through which information exchange takes place, social mood is formed, moral norms and social consciousness develops. Updating the experience of the Ukrainian Diaspora national identity preservation in the multicultural and foreign-language environment of the United States, presented through its Ukrainian-language periodicals, is important and useful for those regions of Ukraine where self-identification continues to be vulnerable to both globalization processes and the influence of one dominant culture. The topicality of the research is also in the usefulness of the information from periodicals that demonstrates the old national traditions of entrepreneurship, credit financing and the civil society model formation, reflected in the activities of the Ukrainian Diaspora for economic and socio-political life of Ukraine. Ukrainian-language US magazines have proved to be remarkable advocates of the positive image of independent Ukraine as well as of the Ukrainian culture integration into the world cultural space. The

direction of the current state policy is focused on the developing of mechanisms for effective cooperation with the Diaspora as their homeland representative, supporting its national, cultural and linguistic needs and is of vital importance. The purpose of the thesis is to characterize comprehensively and highlight the role of the Ukrainian-language periodicals of the USA Diaspora in preserving its national identity (1991-2017) on the basis of the comprehensive analysis of feature materials and the generalization of the achievements of historiography as well as the data of the heuristic search. The subject of research is the Ukrainian Diaspora in the United States of the designated period. The research focuses on the role of Ukrainian-language periodicals of the Ukrainian Diaspora in the United States in the national identity preservation (1991-2017). The theoretical and methodological principles of the investigation of Ukrainian-language periodicals of the Ukrainian Diaspora in the USA have been considered, and the terminological tools have been specified in the thesis. The author has followed the principle of historical anthropology, systematicity, historicism, scientificity, comprehensiveness, continuity, that made it possible to carry out the detailed analysis of the development of Ukrainian-language periodicals of the USA in the context of general scientific investigations on the history of the Ukrainian Diaspora, the national self-determination in general and the issues on the Ukrainian national identity preservation abroad as well as the functioning of the Ukrainian-language periodicals in the Ukrainian Diaspora. The complex of general scientific (analysis and synthesis, deduction and induction, generalization, logical, structural-functional, informational, sociocultural), historical (problem-chronological, retrospective and perspective, synchronous and diachronic, genetic, comparative, institutional, historical and comparative, historical-typological), interdisciplinary and special-scientific (method of content analysis, mathematical processing of materials, statistical, method of expert evaluations) of research methods has been applied. The selective approach has been used while analyzing the Ukrainian-language periodicals of the USA. It has been applied primarily to those publications that were focused on general matters of Ukrainian community in the USA, preserving its national identity with relevant ideological meaningfulness regardless of political orientation as well as of the periodicals of certain public organizations. The practical significance of the obtained results makes it possible for scientists to use the theoretical conclusions and the specific factual material for the development of manuals, thematic directories, dictionaries, encyclopedias, and other teaching materials that will contribute immensely to improving the learning efficiency, along with the scientific-research and propaganda activities on the topic of the functioning of Ukrainian-language periodicals of the Ukrainian Diaspora in the national identity preservation during 1991-2017. Scientific concepts and generalizations can be useful for the organization of the modern media space in independent Ukraine, for transforming strained totalitarian past Ukrainian mentality and for overcoming the inferiority complex.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гомотюк Оксана Євгенівна
2. Homotiuk Oksana Ye

Кваліфікація: д. і. н., 09.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гомотюк Оксана Євгенівна
2. Homotiuk Oksana Ye

Кваліфікація: д. і. н., 09.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бевз Тетяна Анатоліївна
2. Bevz Tetiana A.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тюрменко Ірина Іванівна

2. Tiurmenko Iryna I.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрій Михайло Федорович

2. Yurii Mykhailo F.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зуляк Іван Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зуляк Іван Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.